

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

Н.П. Волкова

“27” серпня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Професійна освіта: технології навчання дорослих»

для здобувачів вищої освіти

Ступінь «Доктор філософії»

Спеціальність А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

м. Дніпро
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна освіта: технології навчання дорослих» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) / Укладач: О.О. Лаврентьєва. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2025. 25 с.

Розробник: Лаврентьєва О.О., д.п.н., професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол №1 від 27 серпня 2025 р.

ЗМІСТ

1. Програма навчальної дисципліни	3
2. Заплановані результати навчання. Матриця формування і оцінювання компетентностей здобувачів вищої освіти з дисципліни	9
3. Орієнтовний перелік питань підсумкового контролю Орієнтовний перелік тематики індивідуальних дослідницьких проектів.	12
4. Порядок оцінювання результатів навчання	14
5. Рекомендована література (основна, допоміжна)	22
6. Інформаційні ресурси в Інтернеті	24

1. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧASNІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ ДОРОСЛИХ

Тема 1. Андрагогіка: предмет, система понять, основні принципи

Наукові засади андрагогіки. Предмет андрагогіки, система понять, основні принципи. Міждисциплінарний характер андрагогіки. Методи досліджень в галузі андрагогіки. Андрагогіка як сфера соціальної практики. Збільшення значущості освіти дорослого населення в сучасній соціально-економічній ситуації в Україні. Принципи організації освітньої діяльності дорослої людини. Методи організації сучасної андрагогічної практики. Андрагогіка як навчальна дисципліна. Андрагогічний компонент розвитку персоналу організації. Етапи розвитку теорії і практики навчання дорослих у міжнародному досвіді. Розвиток теорії і практики освіти дорослих в Україні. Цифровий вимір андрагогіки: зміна ролі викладача і здобувача в умовах діджиталізації освітнього середовища. Е-андрагогіка як новий напрям теорії й практики цифрового навчання дорослих.

Тема 2. Доросла людина як суб'єкт навчання. Навчання дорослих в системі безперервної освіти

Поняття доросlostі. Вікова періодизація. Динаміка життєвої проблематики дорослої людини та її взаємозв'язок з освітою. Професійно-особистісне становлення людини в системі безперервної освіти. Специфіка вікових інформаційних запитів. Вікові особливості здатності людини до навчання. Специфіка освіти в дорослому віці. Поняття індивідуального, групового, колективного, корпоративного, інтеграційного навчання дорослих. Напрями підготовки дорослої людини як суб'єкта навчання (самоосвіта). Безперервність як ідея, принцип навчання, якість освітнього процесу, умова становлення людини. Історичні витоки ідеї безперервності в освіті. Соціально-освітній і психолого-андрагогічний аспекти безперервної освіти. Функції безперервної освіти. Освіта дорослих як структурний компонент системи безперервної освіти і соціальний інститут. Інституційні форми освіти дорослих в сучасному суспільстві. Актуалізація цифрових навичок дорослого учня як чинника його включення в освітнє середовище. Принципи доступності й адаптивності освітнього середовища для осіб з особливими освітніми потребами.

Тема 3. Андрагогічні засади професійного розвитку

Андрагогічні завдання базової професійної підготовки (технікуми, коледжі, університети та академії). Моделі довищівської і вищої професійної підготовки. Інновації в сучасній системі безперервної професійної освіти. Принципи організації навчання дорослих в освітніх установах додаткової професійної освіти. Розвиток професійно-особистісного потенціалу в системі підвищення кваліфікації і перепідготовки кадрів. Професійна атестація кадрів.

Андрогічні аспекти підготовки кадрів вищої науково-педагогічної кваліфікації. Цифровізація як чинник оновлення змісту професійної підготовки дорослих і трансформації інструментів оцінювання. Мікрокваліфікації та сертифікатні програми як інструменти індивідуалізованого розвитку фахівця впродовж життя.

Тема 4. Сучасна практика навчання дорослих

Адаптивна функція освіти в суспільстві, що постійно змінюється. Принципи адаптивної системи навчання дорослих. Блочно-модульна організація навчання. Модульні програми та їх властивості. Переваги модульного навчання в системі освіти дорослих. Послідовна декомпозиція змісту професійної діяльності у вигляді системи професійних завдань і проблем як основний принцип побудови технології контекстного навчання. Перехід від навчальної діяльності в її традиційних формах до квазіпрофесійної діяльності. Форми навчально-професійної діяльності в розвитку персоналу організації. Моделі контекстного навчання: семіотична (знакова), імітаційна, соціальна. Організаційна робота зі створення імітаційних класів, мультимедійного супроводу, віртуальних середовищ. Комплексні вимоги до навчально-методичних матеріалів, на базі яких організовується контекстне навчання. Використання технології «case-study». Проектування в системі навчання дорослих. Проектна діяльність як атрибут суспільства з технологічною культурою організації. Місце та функції проектування в сучасній освіті дорослих. Етапи освітнього проекту. Види проектування. Організація телекомунікаційних проектів в системі професійного навчання і підвищення кваліфікації. Інтеграція цифрових платформ у контекстне навчання дорослих як шлях до розвитку автономії та практичної спрямованості.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДОРОСЛИХ

Тема 5. Корпоративне навчання в системі освіти дорослих

Корпоративне навчання в системі управління персоналом. Поняття про організацію, що надає освітні послуги. Змістово-цільові аспекти внутрішньофірмового навчання. Формування корпоративної системи навчання та підвищення кваліфікації в організації. Технології формування в організації інформаційно-освітнього середовища. Форми корпоративного навчання персоналу: програми особистісного зростання; семінари; тренінги; курси та програми підвищення кваліфікації. Способи організації корпоративного навчання персоналу організації: корпоративне навчання, що базується на використанні тренера компанії; корпоративне навчання, що базується на залученні сторонніх тренінгових компаній; корпоративне навчання, що

базується на створенні корпоративного університету. Андрагогічна функція керівника установи в системі розвитку організації. Професійний імідж керівника як спосіб пред'явлення і трансляції еталонних моделей професійної поведінки і спілкування. Цифрова трансформація системи корпоративного навчання як інструмент її масштабування.

Тема 6. Дистанційне навчання в системі освіти дорослих

Освіта дорослих в режимі дистанційного навчання. Особливості дистанційного навчання: можливість просторового і тимчасового розділення викладача і особи, яка навчається; спеціалізоване інформаційно-освітнє середовище; застосування інформаційно-комунікаційних технологій, заснованих на використанні персональних комп’ютерів, відео- і аудіотехніки, мультимедійних засобів навчання. Переваги дистанційної форми навчання для дорослих. Основні принципи дистанційного навчання. Організаційні моделі дистанційного навчання. Цифрові платформи, електронні курси, МОOK, інструменти зворотного зв’язку. Формування цифрової грамотності дорослих здобувачів освіти. Е-андрагогічні підходи до підтримки самостійної та змішаної форми навчання.

Тема 7. Навчання дорослих у системі бізнес-шкіл

Організація роботи бізнес-шкіл. Види бізнес-шкіл. Робота корпоративних бізнес-шкіл зарубіжних і українських підприємств. Поняття про бізнес-інкубатор. Перспективи розвитку освіти дорослих в системі бізнес-шкіл. Організація та технологія проведення програм розвитку лідерства. Європейський досвід розвитку лідерства. Концепція формування розвитку вищого корпусу державної служби. Організація навчання керівників підприємств та державних службовців в Україні. Досвід роботи Школи вищого корпусу державної служби. Державні програми для керівників місцевих органів виконавчої влади. Спеціальні тренінгові програми для державних службовців. Роль цифрових інструментів у бізнес-освіті дорослих. Можливості персоналізованого навчання в системі бізнес-освіти через короткострокові програми і мікрокваліфікації.

Тема 8. Андрагогічний потенціал неформальної освіти дорослих

Характеристика нетрадиційних форм навчання для дорослих. Просвітницькі установи, що сприяють підвищенню загальної і професійної культури населення. Народні школи і університети. Просвітницька роль музеїв. Основні джерела освітньої інформації для сучасних сімей. Моделі освітньої допомоги сім’ї. Принципи організації сімейної освіти. Проблеми сучасного сімейного консультування. Створення служби соціально-психологічної допомоги: школи, центри за різними профілями навчання. Можливості самоосвіти в сімейній сфері. Освітньо-просвітницькі функції дозвілля. Зміст і структура вільного часу сучасної дорослої людини. Специфічні вікові запити у

сфері реалізації інтересів у дозвіллі. Організація дозвілля дорослих різних вікових груп. Культурно-просвітницька функція масових заходів. Освітній туризм у навченні дорослого населення. Історія освітнього туризму в Європі та Україні. Використання можливостей екскурсійної діяльності для освіти. Види освітнього туризму. Цифрові платформи в підтримці неформального та самоорганізованого навчання.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Доросла людина як суб'єкт навчання у системі безперервної освіти

1. Характеристика дорослого здобувача освіти.
2. Освітні потреби дорослих на різних етапах життєвого циклу.
3. Соціальні, професійні та вікові чинники безперервності освіти.

Практичне завдання: створити ментальну карту «Фактори, що визначають потребу дорослого в навченні».

Індивідуальний проект: визначити характеристики цільової аудиторії у власному дисертаційному дослідженні (якщо вона складається з дорослих здобувачів освіти) та обґрунтувати потребу в їх навченні у форматі міні-есе або постера.

2. Андрагогічні засади професійного розвитку дорослих

1. Основні принципи андрагогіки та їх реалізація в професійній освіті.
2. Організаційні умови ефективного навчання дорослих.
3. Андрагогічна компетентність викладача.

Практичне завдання: скласти таблицю «Проекція андрагогічних принципів у зміст підвищення кваліфікації».

Індивідуальний проект: підготувати опис (до 1 сторінки) фрагмента власного дисертаційного експерименту або навчального модуля, у якому передбачено застосування андрагогічного підходу.

3. Сучасна практика навчання дорослих

1. Моделі контекстного, проектного, імітаційного навчання.
2. Навчально-професійна діяльність як платформа для розвитку.
3. Блочно-модульна організація навчання дорослих.
4. Технології навчання дорослих.

Практичне завдання: скласти карту порівняння «Контекстне і проектне навчання: можливості для дорослої аудиторії».

Індивідуальний проект: запропонувати модель (структуру та опис 1–2 етапів) навчального заняття для дорослих за темою власного дослідження з

використанням однієї з технологій (контекстна, проєктна, кейсова тощо).

4. Корпоративне навчання в системі освіти дорослих

1. Види корпоративного навчання та їх характеристика.
2. Внутрішньофірмове навчання як складова стратегії управління персоналом.
3. Корпоративна освітня політика і роль керівника у формуванні освітнього середовища.

Практичне завдання: провести аналіз прикладів корпоративного навчання в обраній галузі (у форматі таблиці або презентації).

Індивідуальний проект: на основі проблематики власної дисертації визначити можливість впровадження корпоративної форми навчання для підвищення кваліфікації працівників у відповідній сфері.

5. Дистанційне та змішане навчання дорослих

1. Принципи організації дистанційного та змішаного навчання.
2. Цифрові платформи і технології у навчанні дорослих.
3. Проблеми і переваги цифровізації освіти дорослих.

Практичне завдання: скласти огляд цифрових платформ, які можуть бути використані для реалізації вашої дисертаційної ідеї (у вигляді чек-листа або мінітаблиці з критеріями вибору).

Індивідуальний проект: спроектувати фрагмент дистанційного/zmішаного модуля для дорослої аудиторії з теми власного дослідження (до 4 тем, з коротким описом форм взаємодії).

6. Навчання дорослих у системі бізнес-освіти

1. Бізнес-школи: типи, функції, цільова аудиторія.
2. Лідерські та управлінські програми для дорослих.
3. Мікрокваліфікації як інструмент гнучкого розвитку професіонала.

Практичне завдання: підготувати інфографіку «Структура бізнес-програми для фахівців у сфері...» (за напрямом власного дослідження).

Індивідуальний проект: описати можливість включення вашої теми дисертації в освітній продукт бізнес-школи: яку компетентність це розвиває, у якому модулі може бути реалізовано, з яким форматом роботи.

7. Неформальна освіта дорослих як ресурс саморозвитку

1. Формати неформальної освіти та їх функції.
2. Освітні можливості дозвіллевих і культурних практик.
3. Самоосвіта та освітній туризм у контексті професійного розвитку.

Практичне завдання: розробити кейс «Формат неформальної освіти для дорослої аудиторії з тематики мого дослідження» (структура, мета, зміст, результат).

Індивідуальний проект: підготувати міні-дослідження (1–2 сторінки): які елементи неформальної освіти можуть бути інтегровані у ваше дисертаційне дослідження – або як його результати можуть бути реалізовані у неформальному форматі.

8. Проектування кар'єрної траєкторії фахівця в системі освіти дорослих

1. Інтеграція здобутих знань і навичок у контексті індивідуального професійного розвитку.

2. Представлення авторських навчальних проектів, заснованих на принципах андрагогіки.

3. Розвиток рефлексивних та презентаційних умінь.

Практичне завдання: представити результат навчального проекту з тематики освіти дорослих (індивідуально або в мінігрупі), описати методологію, цільову аудиторію та очікуваний ефект у контексті професійного зростання.

Індивідуальний проект: підготувати письмову рефлексію (1–2 сторінки) у контексті того, як матеріал курсу сприяв вашому розумінню професійної і наукової самореалізації в галузі освіти дорослих.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю*	Результати навчання дисципліни
	Знання
PH-6	PH-6.1. Знати сучасні концептуальні засади та методологічні підходи до організації навчання дорослих у сфері професійної освіти.
PH-7	PH-7.1. Усвідомлювати інноваційні підходи до створення методичного забезпечення (методик, посібників, підручників) для навчання дорослих.
PH-9	PH-9.1. Знати можливості традиційних, інноваційних та цифрових технологій у професійному навчанні дорослих.
	Уміння
PH-6	PH-6.2. Інтегрувати педагогічні, дидактичні та адаптивні стратегії навчання дорослих у професійну підготовку фахівців.
PH-7	PH-7.2. Розробляти авторські методики навчання дорослих із використанням інноваційних педагогічних технологій. PH-7.3 Створювати методичні матеріали відповідно до принципів андрогогіки та потреб дорослих здобувачів освіти.
PH-9	PH-9.2. Проектувати освітні середовища для дорослих із використанням гнучких технологічних рішень.
	Комуникація
PH-6	PH-6.3. Аргументовано презентувати підходи до навчання дорослих у професійній (професійно-технічній) та фаховій передвищій освіті в міждисциплінарному середовищі.
PH-9	PH-9.3. Обґрунтовувати вибір технологій навчання у професійній освіті дорослих під час наукової дискусії або розроблення проектів.
	Автономність та відповідальність
PH-7	PH-7.4. Брати відповідальність за якість і наукову обґрунтованість створених дидактичних матеріалів для дорослої аудиторії
PH-9	PH-9.4. здійснювати самостійне оновлення цифрової та методичної бази викладання фахових дисциплін із урахуванням сучасних тенденцій у професійній освіті та освіті дорослих.

МАТРИЦЯ

ФОРМУВАННЯ І ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДОРОСЛИХ» З УРАХУВАННЯМ ФОРМ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема	Компетентності, які формуються (шифр відповідно до освітньої програми)	Програмні результати навчання (шифр відповідно до освітньої програми)	Результати навчання з дисципліни	Методи, технології викладання та навчання	Методи контролю
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ ДОРОСЛИХ					
Тема 1. Андрагогіка: предмет, система понять, основні принципи	ІК, ЗК-3, ЗК-4, ЗК-5, СК-2, СК- 3, СК-4	РН-6, РН-9	РН-6.1, РН- 9.1	Лекції, практичне заняття, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проектів, самостійна робота	Практичні завдання, критичний аналіз, презентація проекту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, практична демонстрація
Тема 2. Доросла людина як суб'єкт навчання. Навчання дорослих в системі безперервної освіти	ІК, ЗЕ-4, ЗК-5, СК-2, СК-3, СК- 4	РН-6, РН-7, РН-9	РН-6.2, РН- 7.1, РН-9.2	Лекції, практичне заняття, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проектів (міні- проекти), самостійна робота	Тестування, практичні задання, критичний аналіз, презентація проекту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, практична демонстрація, залік
Тема 3. Андрагогічні засади професійного розвитку	ІК, ЗК-3, ЗК-4, СК-2, СК-4, СК- 6	РН-6, РН-7, РН-9	РН-6.3, РН- 7.3, РН-9.1, РН-9.3	Проблемна лекція, дискусія за матеріалами вивчених літературних джерел, семінар-дебати, семінар- діалог, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікргрупах, семінар-вирішення ситуаційних задач аналіз конкретних ситуацій (case-study), презентації, пошук в Інтернет	Усні відповіді на запитання, вирішення задач (проблемних ситуацій), пояснення розв'язання задач, оцінювання презентації

Тема 4. Сучасна практика навчання дорослих	ІК, ЗК-3, ЗЕ-4, ЗК-6, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6	PH-6, PH-7, PH-9	PH-6.3, PH-7.2, PH-9.4	Проблемна лекція, «круглий стіл» за тематикою самостійної пошукової роботи, семінар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, робота в мікргрупах, міковикладання	Усні відповіді на запитання, вирішення задач (проблемних ситуацій), участь в рольовій грі (діловій грі)
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДОРОСЛИХ					
Тема 5. Корпоративне навчання в системі освіти дорослих	ІК, ЗК-3, ЗЕ-4, ЗК-5, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6	PH-6, PH-7, PH-9	PH-6.2, PH-7.2, PH-7.3, PH-5.2, PH-9.2	Мультимедійні лекції, практичне заняття, пошукова робота, аналіз кейсів, групова робота, мозковий штурм, метод проектів, самостійна робота	Практичні завдання, критичний аналіз, презентація проекту, участь у груповій дискусії, усні відповіді, есе, практична демонстрація
Тема 6. Дистанційне навчання в системі освіти дорослих	ІК, ЗК-3, ЗЕ-4, ЗК-6, СК-2, СК-3, СК-4, СК-6	PH-6, PH-7, PH-9	PH-6.3, PH-7.4, PH-9.3	Фасилітаційні методи, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, проектна робота, пошук в Інтернет, міковикладання	Участь у фасилітаційних практиках, участь у семінар-діалозі, вирішення проблемних ситуацій, дослідницький проект, оцінювання групових презентацій
Тема 7. Навчання дорослих у системі бізнес-шкіл	ІК, ЗК-3, ЗЕ-4, ЗК-5, ЗК-6, СК-2, СК-3, СК-4, СЕ-5, СК-6	PH-6, PH-7, PH-9	PH-6.3, PH-7.4, PH-9.4	Проблемна лекція, фасилітаційні методи, презентація проектів «робота в мікргрупах, міковикладання	Участь у фасилітаційних практиках, вирішення проблемних ситуацій, дослідницький проект, оцінювання групових презентацій

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет, структура і функції андрагогіки як науки.
2. Основні принципи андрагогіки та їх проекція на професійну освіту.
3. Міждисциплінарний характер андрагогіки: зв'язок із педагогікою, психологією, соціологією.
4. Характеристика дорослого здобувача освіти (психолого-педагогічні особливості).
5. Типологія освітніх потреб дорослого населення.
6. Мотивація до навчання в дорослому віці: зовнішні та внутрішні чинники.
7. Бар'єри у навчанні дорослих і способи їх подолання.
8. Ідея безперервності освіти: сутність, функції, сучасне трактування.
9. Освіта дорослих як частина системи безперервної освіти.
10. Інституційні форми освіти дорослих в Україні та світі.
11. Самоосвіта як форма індивідуального професійного розвитку дорослого.
12. Моделі професійної підготовки дорослих у вищій та післядипломній освіті.
13. Принципи організації навчання у системі підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів.
14. Роль викладача у навчанні дорослих: функції, компетентність, моделі взаємодії.
15. Модульне, блочно-модульне та адаптивне навчання у професійній освіті дорослих.
16. Сутність і приклади контекстного навчання у підготовці фахівців.
17. Особливості застосування проектних технологій у навчанні дорослих.
18. Імітаційні технології як засіб розвитку професійних умінь у дорослої аудиторії.
19. Поняття й типологія корпоративного навчання.
20. Структура корпоративного університету та його функції.
21. Форми та методи внутрішньофірмового навчання персоналу.
22. Дистанційне навчання дорослих: особливості організації та переваги.
23. Змішане навчання: специфіка взаємодії онлайн і офлайн форматів.
24. Сучасні цифрові платформи для організації навчання дорослих.
25. Е-андрагогіка: поняття, принципи, можливості для цифрового супроводу освіти.
26. Типи бізнес-шкіл та особливості навчання в них дорослої аудиторії.
27. Програми розвитку лідерства та управлінських навичок у бізнес-освіті.
28. Сертифікатні програми та мікрокваліфікації: призначення, приклади, перспективи.
29. Формати неформальної освіти дорослих: класифікація, функціональне призначення.
30. Освітній туризм і просвітницькі практики як чинники неформального професійного розвитку.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОЄКТІВ

1. Особливості освітніх потреб цільової групи дорослих у контексті мого дисертаційного дослідження.
2. Аналіз цифрової компетентності дорослих здобувачів освіти у вибраній професійній сфері.
3. Використання принципів андрагогіки у проектуванні навчального модуля з теми дисертації.
4. Потенціал модульного навчання для реалізації змісту власного дослідницького напряму.
5. Визначення мотиваційних чинників цільової аудиторії в межах тематики дисертаційного дослідження.
6. Застосування проектної технології у викладанні змісту, пов'язаного з темою дисертації.
7. Створення фрагмента дистанційного курсу для дорослих за напрямом власного дослідження.
8. Аналіз можливостей неформальної освіти для популяризації результатів дослідження.
9. Розробка програми підвищення кваліфікації на основі аналітичного матеріалу дисертаційного дослідження.
10. Концепція мікрокваліфікації за результатами дослідження: зміст, структура, формат реалізації.
11. Моделі взаємодії викладача і дорослого здобувача у межах тематики дослідження.
12. Інституційні можливості впровадження результатів дисертаційного дослідження в систему освіти дорослих.
13. Створення дидактичного контенту для неформальної освіти за темою дослідження.
14. Корпоративне навчання як середовище для реалізації інструментів, розроблених у межах дисертації.
15. Вибір технологій змішаного навчання для викладання предметного блоку, що відповідає темі дослідження.
16. Методичні засади організації самоосвітньої діяльності дорослих у межах теми дослідження.
17. Можливості впровадження результатів дисертації в систему бізнес-освіти.
18. Дослідження запитів дорослих слухачів щодо теми дисертаційного дослідження.

19. Створення кейсу або кейс-серії для навчання дорослих за темою дослідження.

20. Проект освітньо-просвітницького заходу (події) для дорослої аудиторії у сфері тематики моєї дисертаційного дослідження.

Загальні вимоги щодо оформлення індивідуального дослідницького проекту:

Обсяг: 10 сторінок основного тексту (без урахування титульного аркуша, змісту, списку літератури та додатків).

Шрифт: Times New Roman, розмір шрифту – 14. *Міжрядковий інтервал:* 1.5.

Поля: Верхнє і нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 10 мм. *Вирівнювання тексту:* По ширині. *Нумерація сторінок:* Зверху в правому куті, починаючи з другої сторінки (титульний лист не нумерується). Обов'язковою є презентація та подальший захист положень на занятті.

Оформлення цитат і посилань: *Прямі цитати:* Обов'язково в лапках з посиланням на джерело. *Непрямі цитати (парафраз):* Обов'язково з посиланням на джерело. *Оформлення посилань:* В тексті через квадратні дужки або за допомогою підрядкових приміток, відповідно до обраного стандарту (наприклад, [1, с. 25] або (Автор, рік)).

Оформлення ілюстрацій, таблиць і схем: *Таблиці:* Нумеруються та мають заголовок зверху («Таблиця 1 – Назва»). *Ілюстрації* (схеми, графіки): Нумеруються та підписуються під зображенням («Рисунок 1 – Назва»). Ілюстрації та таблиці повинні бути згадані в тексті реферату.

4. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-балльною шкалою згідно «Положення про організацію освітнього процесу». Завданнями поточного модульного контролю знань здобувачів є перевірка та оцінка:

- а) систематичності та активності роботи здобувача на аудиторних заняттях;
- б) виконання завдань, виданих для самостійного опрацювання;
- в) виконання індивідуальних проектів;
- г) розуміння та засвоєння матеріалу, набутих навичок та вмінь самостійно

опрацьовувати матеріал, самостійно працювати з літературою та іншими джерелами, осмислювати та узагальнювати зміст теми та розділу, а також умінь усно чи письмово подавати матеріал у вигляді презентації, відповідей на запитання тощо

Результати поточного контролю знань аспірантів входять як складові елементи до загальної (остаточної) оцінки знань здобувачів з певної дисципліни.

Якщо аспірант/ка за результатами підсумкового вивчення навчальної дисципліни набрав/ла менше 60 балів, він/вона отримує незадовільну підсумкову оцінку

Усі письмові роботи аспіранта проходять перевірку на оригінальність. Рівень оригінальності повинен бути не нижче 70%. У разі виявлення неофіормлених відповідним чином запозичень, фальсифікації даних чи інших форм академічної недоброочесності роботи анулюються, а до порушників застосовуються методи впливу, передбачені «Положенням про організацію навчального процесу».

Підсумкова оцінка в результаті 100% постійного оцінювання
35% – активність на практичних заняттях
10% – МКР1, МКР2
40% – виконання завдань для самостійної роботи
15% – виконання та захист індивідуального проєкту
Критерії оцінювання
Виконується 4 практичні роботи по 5 балів кожна – 20 балів
– – 1 модуль (max 40 балів). Бали за 1-й модуль аспірант/ка отримує за умови виконання: 4-х поточних практичних робіт, кожна з яких оцінюються max 5 балів; активної участі на практичному занятті, доповненням відповідей інших (max 5 балів), підготовлених 4 відповідей на семінарському занятті (max 5 балів);
– – МКР1 (max 10 балів);
– – 2 модуль (max 30 балів). Бали за 2-й модуль аспірант/ка отримує за умови виконання: 4-х поточних практичних робіт, кожна з яких оцінюються у max 5 балів; активної участі на практичному занятті (max 5 бали), підготовлених 3 відповідей на семінарському занятті (max 15 балів);
– – МКР2 (max 10 балів);
– – захист індивідуального проєкту (max 15 балів).
<i>– Виконання індивідуального проєкту може бути з враховано за умови наявності відповідного сертифікату або іншого документа за тематикою навчальної дисциплін або участь в міжнародному підвищенні кваліфікації, семінарі, вебінарі, кваліфікаційному тренінгу в рамках неформальної освіти, у т. ч. під час навчання під час навчання на онлайнкурсах від Prometheus, Coursera, Edex, CHAN Academy</i>

edX, EdEra та ін. (підстава¹).

Критерії оцінювання активності та доповненням відповідей інших на практичному занятті

0–1 бали	низька активність під час заняття, участь мінімальна або відсутня; під час обговорення теми проявляється байдужість, відсутність зацікавленості, не задаються питання; не надаються приклади або особисті спостереження
2-3 бали	помірна активність, участь у дискусії і виконанні практичних завдань; виступи поодинокі, але з елементами роздумів та інтерпретації; висловлюються судження, але вони обмежені темою заняття; використовуються приклади, але не завжди конкретні чи повні. Аспірант доповнює відповіді інших. Проте, ці доповнення інколи повторюють аргументацію та фактичний матеріал доповідача.
4-5 балів	висока активність, регулярна участь у всіх аспектах заняття; проявляється ініціативність у дискусіях, надаються чіткі й обґрунтовані відповіді; задаються питання, що сприяють розвитку теми; підтримується жива взаємодія з викладачем та іншими аспірантами; використовуються різноманітні приклади та власні дослідження, демонструється розуміння матеріалу. Аспірант доповнює відповіді інших. Цінність доповнення в умінні привернути увагу до тих аспектів обговорюваного питання, що не знайшли свого висвітлення у виступі доповідача.

Критерії оцінювання підготовлених відповідей на практичному занятті

4-5 балів	Аспірант у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання
2-3 бали	Аспірант володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні

¹ ПП-551-069 Положенні про підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії – з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» (пп. 3.13).

1 бал	Аспірант загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні
0 балів	Аспірант за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але його відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; аспірант із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань

Критерії оцінювання поточних практичних робіт

0–1 бали	завдання виконано частково з помітними пропусками та суттєвими недоліками; аналіз слабкий, без логічних зв'язків і прикладів; завдання виконано стандартно, без творчого підходу, неструктуроване і важко сприймається; неправильно використані терміни, що свідчить про нерозуміння принципів дисципліни
2–3 бали	завдання виконано з недоліками та пропусками; аналіз частково логічний, але потребує уточнень; аргументація недостатньо глибока; є творчі елементи, але не всі ідеї оригінальні; завдання структуроване, але з незначними проблемами в організації; терміни використано правильно, але є неточності
4–5 балів	завдання виконано повністю, чітко і детально; аналіз логічний, глибокий та добре аргументований, з прикладами; завдання оригінальне, креативне, має чітку структуру і легко сприймається; використано правильні терміни

Критерії оцінювання МКР

Форма роботи: комбінована (тести, практичні завдання)

Критерії оцінювання:

- тести: 4 запитання × 0,5 балу = 2 бали;
- практичні завдання: 2 завдання × 1,5 балу = 3 бали.

Усього: 5 балів.

5 балів	<ul style="list-style-type: none"> – надано правильні відповіді на всі запитання тесту; практичні завдання виконані в повному обсязі, чітко, логічно, з урахуванням усіх вимог і інструкцій; продемонстровано вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, використано творчий підхід та глибоке розуміння матеріалу.
4 бали	<ul style="list-style-type: none"> – надано 3 або всі правильні відповіді на тестові запитання. практичні завдання: виконані переважно правильно, з незначними

	неточностями; дотримано більшості вимог, рішення логічне та зрозуміле, але творчий підхід проявляється частково.
3 бали	<ul style="list-style-type: none"> – надано 2 або 3 правильні відповіді на тестові запитання. практичні завдання: виконані частково або з помітними помилками, не всі вимоги дотримані; рішення містить логічні прогалини або неточності, творчий підхід відсутній.
2 бали	<ul style="list-style-type: none"> – надано 1 або 2 правильні відповіді на тестові запитання. практичні завдання: виконані фрагментарно, із суттєвими помилками, більшість вимог не виконано; рішення є нелогічним, відсутній творчий підхід.
0–1 бали	<ul style="list-style-type: none"> – надано 0 або 1 правильну відповідь на тестові запитання. практичні завдання: виконані неправильно або не виконані взагалі; рішення не відповідає умовам завдання, вимоги не дотримані, відсутній будь-який аналіз або творчий підхід.

Критерії оцінки підготовки та захисту індивідуального проекту

13-15 балів	Аспірант творчо поставився до виконання індивідуального проекту, самостійно здобув і використав наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) для виконання професійно спрямованого індивідуального проекту, пов'язаного із тематикою наукового дослідження; використав доцільні методи дослідження та обробки результатів; аргументовано презентує його, виявляючи комунікативну гнучкість під час обговорення та нестандартність мислення; надає повні, логічні, структуровані відповіді на запитання під час презентації, використовує точну термінологію, наводить приклади або аргументи для обґрунтування відповіді; використано творчий підхід, продемонстровано глибоке розуміння матеріалу. Презентація за формою та змістом відповідає поставленому завданню. Здобувач демонструє відмінне володіння навчальним матеріалом, дотримується регламенту та дає грамотні коментарі до демонстрації.
9-12 балів	Аспірант достатньо відповідално поставився до виконання індивідуального проекту, самостійно здобув і використав наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) для виконання професійно спрямованого індивідуального проекту, пов'язаного із тематикою наукового дослідження; проект чіткий, комплексний, з повним обґрунтуванням кожного етапу; аспірант аргументовано презентує його, виявляючи комунікативну гнучкість під час обговорення та нестандартність

	мислення; надає повні, логічні, структуровані відповіді на запитання під час презентації, використовує точну термінологію, наводить приклади або аргументи для обґрунтування відповіді; продемонстровано глибоке розуміння матеріалу. Презентація добре оформленена та приваблива. Аспірант відповідає на поставлені під час захисту питання, надає грамотні коментарі до демонстрації.
5-9 бали	Аспірант достатньо відповідално поставився до виконання індивідуального проекту, самостійно здобув і використав наукову інформацію з авторитетних джерел (наукові журнали, бази даних, монографії тощо) для виконання професійно спрямованого індивідуального проекту, пов'язаного із тематикою наукового дослідження; проект чіткий, комплексний, з повним обґрунтуванням кожного етапу. Водночас, аспірант відповідає не на всі поставлені під час захисту питання, має ускладнення із наданням коментарів до демонстрації
1-4 бали	Аспірант не зовсім відповідално поставився до виконання проекту, який охоплює ключові аспекти теми, але при цьому йому частково бракує глибини або деталізації; презентує проект дотримуючись завчасно підготовленого тексту; презентація оформленена з незначними недоліками. Аспірант відповідає лише на окремі поставлені під час захисту питання, має значні ускладнення із наданням коментарів до демонстрації
0 балів	Аспірант безвідповідално поставився до виконання проекту, не дотримався поставлених вимог, презентація та оформлення не відповідають вимогам. Аспірант відповідає лише на окремі поставлені під час захисту питання, має ускладнення із наданням коментарів до демонстрації.

**Загальні критерії оцінювання сформованості програмних результатів
навчання під час підсумкового контролю**

Оцінка за національною (4-балльною) шкалою	Шкала рейтингу Університету імені Альфреда Нобеля	Оцінка за шкалою ЄКТС	Характеристики представленої аспірантом відповіді
5 (відмінно)	90-100	A	Аспірант демонструє концептуальні та методологічні знання з дисципліни; критично оцінює концепції і теорії, співвідносить теорію з практикою; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми, самостійного відбору і якісної обробки додаткової наукової інформації та емпіричних даних; вміє обирати й реалізовувати (з елементами оригінальності й новизни) технології навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі, створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітнього процесу; демонструє вміння започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтovного наукового дослідження з дотриманням належної академічної добросердечності, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, високий ступінь самостійності, академічної та професійної добросердечності
4 (дуже добре)	82-89	B	Аспірант припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; оцінює концепції і теорії, співвідносить теорію з практикою;; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки додаткової наукової інформації та емпіричних даних; вміє обирати й реалізовувати технології навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі, створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітнього процесу; вміє започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтovного наукового дослідження з дотриманням належної академічної добросердечності, здійснювати аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, надавати вичерпні пояснення, переважно самостійно вирішувати поставлені завдання, включатись в дискусії, висловлювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною, діяти з академічною та професійною добросердечністю
4 (добре)	75-81	C	Аспірант припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; відповідає на питання, але дає лише виклад базових аргументів і доказів, які пропоновані в лекціях і рекомендованих джерелах; демонструє знання різноманітних підходів до вирішення проблеми організації інформаційного пошуку, самостійного відбору і якісної обробки наукової інформації та емпіричних даних; ; є деякі незначні упущення і неточності, але без серйозних помилок під час вибору та реалізації технологій навчання

			залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі, створенні умов конструктивної взаємодії з суб'єктами освітнього процесу; має незначні ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрутовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, здійсненні аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей. За час навчання виявив вміння спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових знань, надавати пояснення, переважно самостійно вирішувати поставлені завдання, включатись в дискусії, висловлювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються, самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною, діяти з академічною та професійною доброчесністю
3 (задовільно)	67-74	D	Аспірант припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; відповідає на питання, але дає лише виклад базових аргументів і доказів, які пропоновані в лекціях; є упущення і неточності під час оцінювання концепцій і теорій; має ускладнення у виборі й реалізації технологій навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі; має ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрутовного наукового дослідження. За час навчання досить формально ставився до вирішення поставлених завдань, участі у дискусіях, презентації власної позиції в питаннях та рішеннях, що розглядаються; може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача, діє з академічною та професійною доброчесністю
3 (достатньо)	60-66	E	Аспірант має значні ускладнення в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни; відповідає на питання, але дає лише виклад базових аргументів і доказів, які пропоновані в лекціях; не вміє здійснити оцінку концепцій і теорій; має ускладнення у виборі й реалізації технологій навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі; має значні ускладнення у започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрутовного наукового дослідження. За час навчання формально ставився до вирішення поставлених завдань, інколи виявляв вміння самостійно вирішувати завдання, дополучався до дискусій, пояснювати прийняті рішення; може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача, діє з академічною та професійною доброчесністю.
2 (нездовільно)	35-59	FX	Аспірант має значні ускладнення в аргументації власної позиції щодо розуміння концептуальних та методологічних знань з дисципліни, невірно визначає основні поняття навчальної дисципліни; майже не виявляє активності в започаткуванні, плануванні, реалізації та коригуванні послідовного процесу ґрутовного наукового дослідження; може відтворити лише окремі фрагменти з навчальної дисципліни. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни аспірант виконав, проте працював пасивно, його відповіді під час навчальних занять в більшості є невірними, необґрунтованими; допускає значну кількість грубих помилок, які може усувати з допомогою викладача
2 (нездовільно)	1-34	F	Аспірант не здатний продемонструвати розуміння основних понять навчальної дисципліни; не демонструє будь-яких знань або розуміння основних питань дисципліни; не вміє обирати й

			реалізовувати технології навчання залежно від цілей і завдань, що вирішуються в освітньому процесі; демонструє фундаментальне нерозуміння предмета та відсутність активності у проведенні наукового дослідження
--	--	--	---

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дубасенюк О.А., Самойленко О.А. Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих): навч.-методичний посібник. Житомир: Видво ЖДУ ім. І. Франка, 2020. 247 с.
2. Лук'янова Л. Освіта дорослих: сучасні стратегії і практики в Україні та зарубіжжі : монографія. Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 2020. 340 с.
3. Марчук А. В. Андрагогіка : навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 300 с
4. Навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: теорія і практика: монографія / М.П. Вовк, Л.Ю. Султанова, Н.О. Філіпчук, С.О. Соломаха, Ю.В. Грищенко. Київ, 2019. 498 с.
5. Професійна освіта: андрагогічний підхід: монографія / кол. авторів; за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2018. 452 с.
6. Професійні стандарти і кваліфікації у країнах з високорозвинutoю економікою / Л. П. Пуховська, А. О. Ворначев С. В. Мельник Ю. І. Кравець за наук. ред. Л. П. Пуховської. Київ: «НВП Поліграфсервіс», 2014. 231 с.
7. Професійний розвиток персоналу підприємств у країнах Європейського Союзу: посібник / Л. П. Пуховська, А. О. Ворначев, С. О. Леу ; за наук. ред. Л. П. Пуховської. Київ: ПТО НАПНУ. 2015. 176 с.
8. Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: практичний посібник / М.П. Вовк, Н.О. Філіпчук, Ю.В. Грищенко, С.О. Соломаха, Л.Ю. Султанова. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 347 с.
9. Bouchrika I. The Andragogy Approach: Knowles' Adult Learning Theory Principles for 2024. URL: <https://research.com/education/the-andragogy-approach>
10. Hughes P.C., Yarbrough J. Self-Directed Learning and the Academic Evolution from Pedagogy to Andragogy. Hershey, PA: Information Science Reference, IGI Global, 2022. 276 p.

Допоміжна

1. Жосан О. Андрагогічні засади навчання людини впродовж життя. *Педагогічний вісник*. 2023. № 1-2. С. 11-16.
2. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти :

- монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
3. Лаврентьєва О.О. Крупський О.П. Дидактика цифрової епохи: виклики, можливості та перспективи розвитку. *Alfred Nobel University Journal of Pedagogy and Psychology*. 2024. № 2 (28). С. 37-49.
 4. DOI 10.32342/3041-2196-2024-2-28-4
 5. Лук'янова Л. Концепція діяльності Університетів третього віку / Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ: Вид-во ТОВ «Юрка Любченка». 2021. 70 с.
 6. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Історія розвитку теорії та практики освіти дорослих і андрагогіки» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Педагогіка вищої школи» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: Я.В.Топольник. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 338 с.
 7. Огієнко О. І. Тенденції розвитку освіти дорослих у скандинавських країнах: монографія / за ред. Н.Г. Ничкало. Суми: Еллада, 2008. 444 с.
 8. С布鲁єва А.А. Єременко І.В. Формування європейського виміру забезпечення якості вищої освіти в контексті інтернаціоналізації освітнього простору. СумДПУ імені АС Макаренка. 2019. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=YBR7gMcAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate
 9. Сучасні моделі професійної освіти і навчання в країнах Європейського Союзу: порівняльний досвід: монографія / ред. В. О. Радкевич. Київ: ІПТО НАПН України, 2018. 223 с.
 10. Malcolm S. Knowles, The Adult Learner: The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development. 9th. New York: Routledge, 2020. 420 p.
 11. The Handbook of Adult and Continuing Education / Edited By Tonette S. Rocco, M Cecil Smith, Robert C. Mizzi, Lisa R. Merriweather, Joshua D. Hawley. New York: Routledge, 2020. 524 p.

Інформаційні ресурси

Адреси електронних бібліотек:

1. Бібліотека ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля». URL: <https://lib.duan.edu.ua/uk/>
2. Бібліотека імені В. Вернадського. URL: <http://w.w.w.nbuvgov.ua/>
3. Бібліотека імені Максимовича. Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/eng/title4.php3>
4. Бібліотека ОНУ імені І.І. Мечникова. URL: <http://lib.onu.edu.ua/>

5. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. URL: <http://dnpb.gov.ua/ua/history/>

Інтернет-джерела

1. <https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України
2. <http://naps.gov.ua/> – сайт Національної академії педагогічних наук України
3. <https://imhttps://imzo.gov.ua/zo.gov.ua> – сайт Інституту модернізації змісту освіти
4. <http://osvita.org.ua> – освітній портал (каталог освітніх ресурсів, новини освіти).
5. <http://osvitonet.com.ua/> – навчально-методичний сайт ЗАТ – Інститут передових технологій.
6. <http://iat.kiev.ua/> – Інститут передових технологій.
7. <http://www.edu-ua.net> – освітня українська мережа.
8. <http://www.ednu.kiev.ua/> – Educational Network Ukraine (українські інформаційні ресурси, пов’язані з освітніми організаціями, інформація про системи освіти найбільш розвинутих країн, гранти, преса, виставки, конференції, фірми та ін.).
9. <http://www.osvita.org> – освітньо-консультативний центр – Освіта.
10. <http://o-svit.iatp.org.ua> – каталог освітніх ресурсів О-СВІТ: інформація для учнів, студентів, педагогів, науковців.
11. <http://www.osvita.org.ua/> – освітній портал (події освіти, статті тощо).
12. <http://proftekhosvita.org.ua/uk/> – портал професійно-технічної освіти України.
13. <http://khnu.km.ua/angl/j/arch> – Порівняльна професійна педагогіка. Міжнародний науковий фаховий журнал.
14. <http://pps.udpu.edu.ua/> – Науковий журнал «Порівняльно-педагогічні студії»/ The “Studies in Comparative Education”.
15. <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources> – CEDEFOP/ Publications and Resources.
16. <https://www.unesco.org> – UNESCO.
17. <https://eera-ecer.de/> – EERA.

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна освіта: технології освіти
дорослих»

Підписано до друку _____. _____.201__ р. Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. _____

Оперативна поліграфія. Зам. № _____. Тираж _____. прим.

Університет імені Альфреда Нобеля.

49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.